Veikkaus Oy

7.1.2019

Julkinen

Eduskunnan hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö 19.12.2018

Hallituksen esitys arpajaislain ja rahanpesulain muuttamisesta (HE 213/2018 vp)

Hallintovaliokunta on pyytänyt Veikkaus Oy:n asiantuntijaa kuultavaksi ja yhtiön asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi arpajaislain sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 1 luvun 3 §:n muuttamisesta (HE 213/2018 vp). Rahapelihaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämisen tehostamiseksi arpajaislakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset pelaajan pakollisesta tunnistautumisesta pelipisteisiin sijoitettuja raha-automaatteja pelattaessa ja lisäksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettuun lakiin esitetään muutosta. Arpajaislakiin ehdotetaan myös otettavaksi tiettyjä tavara-arpajaisia ja bingopelejä koskevia hallinnollista taakkaa vähentäviä säännöksiä.

Arpajaislakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 14 c §, jonka mukaan Veikkaus Oy:n on tunnistettava pelipisteeseen sijoitettua raha-automaattia pelaava pelaaja. Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettuun lakiin esitetään myös muutosta, jonka mukaan raha-automaatit tulisivat lain soveltamisalaan 1.1.2022.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, miten pelaaja tulee tunnistaa. Lain on tarkoitettu tulevan voimaan syksyllä 2019. Sen 14 c §:ää sovellettaisiin kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2022 lukien.

Veikkaus Oy esittää kunnioittavasti lausuntonaan seuraavaa:

VEIKKAUS OY
Aku Korhosen tie 2-4, 00440 Helsinki
PL 1, 01009 Veikkaus
Puhelin 09 43 701
Faksi 09 4370 8510
veikkaus.fi
Kotipaikka Helsinki
Y-tunnus 2765220-1

Yleistä

Veikkaus Oy pitää lakiehdotuksen lähtökohtaa pelihaittojen vähentämisen näkökulmasta hyvänä ja oikeansuuntaisena. Tunnistautuva pelaaminen mahdollistaa dataperusteisen analyysin pelaamisesta ja on perusedellytys asiakaskohtaisille pelaamisen hallinnan työkaluille. Veikkaus pitää 14 c §:n soveltamisalan rajaamista hajasijoitetuilla raha-automaateilla tapahtuvaan pelaamiseen tarkoituksenmukaisena. Tunnistautuminen on perusteltua pitää jatkossakin vapaaehtoisena Veikkauksen omissa pelipaikoissa, joissa koulutettu henkilökunta vastaa pelaamisen valvonnasta. Myös pakollisen tunnistautumisen aiheuttamat negatiiviset vaikutukset pelikate- ja tuottokertymään olisivat huomattavasti suuremmat, mikäli raha-automaattien pakollinen tunnistautuminen koskisi myös Veikkauksen omia pelisaleja.

Satunnaiselle pelaamiselle aiheutuvien negatiivisten vaikutusten vähentämiseksi olisi tärkeää voida toteuttaa sekä tunnistautumis- että maksamisprosessit mahdollisimman helpoilla ja asiakasystävällisillä tavoilla. Tämän lisäksi on tärkeää, että asiakkaita voitaisiin kannustaa vapaaehtoiseen tunnistautumiseen erilaisilla pelillisillä eduilla sekä muilla tunnistautuvasta pelaamisesta palkitsevilla asiakaseduilla.

Veikkaus toivoo, että pelaajan tunnistamista koskevan valtioneuvoston asetuksen sekä pelaamisen rajoituksia koskevan asetuksen valmistelut aloitetaan mahdollisimman pian. Hyvin valmistellut asetukset mahdollistavat arpajaislain ja rahanpesulain mukaisen tunnistautumisjärjestelmän, pelaamisen hallinnan välineiden sekä pelitilimaksamisen ja -asioinnin kokonaisuuden tarkoituksenmukaisen ja kustannustehokkaan valmistelun ja asiakaskokemuksen kannalta toimivan käyttöönoton.

Pelitili

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että tunnistautunut raha-automaattipelaaminen olisi yhteydessä Veikkaus Oy:n ja pelaajan väliseen asiakassuhteeseen ja sitä kautta pelitilipelaamiseen.

Veikkauksen tavoitteena on tunnistautumisasteen nostaminen raha-automaateissa jo ennen lain voimaantuloa.

Tunnistautumis- ja maksuvälineet

Hallituksen esityksen 14 c §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan "*Raha-automaattipelaamisessa pelaaja voisi osoittaa pelaavansa tunnistautuneena esimerkiksi Veikkaus Oy:n pelaajalle antamalla henkilökohtaisella asiakaskortilla tai asiakaskortilla ja mahdollisella lisätunnisteella, joka voisi olla esimerkiksi sirulliseen korttiin liitetty PIN-koodi tai muu henkilökohtainen tunniste. Pelaaja syöttäisi tällöin raha-automaattiin kytkettyyn lukulaitteeseen Veikkaus Oy:n henkilökohtaisen asiakaskortin ja mahdollisen henkilökohtaisen tunnisteen. Henkilökohtaisena tunnisteena voitaisiin käyttää PIN-koodin lisäksi tai sen sijaan muitakin luotettavia menetelmiä, kuten matkapuhelimella tehtävää tunnistautumista. Pelaaja voisi osoittaa olevansa tunnistautunut pelaaja myös pankin pelaajalle antamalla henkilökohtaisella maksukortilla, jonka käyttötilinumeron pelaaja olisi liittänyt asiakastietoihinsa Veikkaus Oy:n pelipalvelussa.*"

Veikkaus Oy on osaltaan kartoittanut erilaisia vaihtoehtoja tunnistautumiselle raha-automaatilla. Veikkaus Oy pitää tärkeänä, että nykyinen käteismaksaminen sekä nykyiset (kuten debit-kortti) ja uudet maksuvälineet ovat jatkossakin käytettävissä myös esimerkiksi pelitilin kautta raha-automaatteja pelattaessa ja että esimerkiksi (Veikkaus-kortin tms. ohella) asiakkuuteen liitettyjä debit- tms. kortteja voidaan käyttää myös tunnistautumisvälineenä. Täsmälliset käyttötapaukset ja/tai riittävän vahvan tunnisteen tarkka tekninen toteutustapa tulisi määritellä erillisten selvitysten jälkeen asetustasolla.

Kuten Veikkaus Oy on edellä todennut, pelaajan tunnistamista koskevan valtioneuvoston asetuksen ja pelaamisen rajoituksia koskevan asetuksen valmistelu tulisi aloittaa mahdollisimman pian, jotta pakollisen tunnistautumisen onnistunut käyttöönotto ei vaarannu.

Rahanpesulaki ja erityisautomaatin määritelmä arpajaislaissa

Raha-automaatit on jätetty voimassa olevan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (rahanpesulaki) ulkopuolelle. Sen sijaan erityisautomaatit kuuluvat kyseisen lain soveltamisalaan. Veikkaus Oy toteaa, että sen hallinnollinen taakka ja kustannukset kasvavat, kun rahanpesulain velvoitteet ulotetaan myös hajasijoitettujen automaattien pelipistepelaamiseen.

Hallituksen esityksen mukaan erityisautomaatin määritelmä tulee poistumaan laista 1.1.2022, jolloin pelipisteisiin sijoitetut raha-automaatit tulevat myös rahanpesulain soveltamisalaan. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan ennen pakollista tunnistautumista koskevan säännöksen voimaantuloa pelipisteisiin sijoitettuja raha-automaatteja voisi pelata sekä tunnistautuneena että ilman tunnistautumista. Veikkauksen ja myös valmisteluvaiheessa vahvistuneen laajemman käsityksen mukaan tämä ei tarkoita sitä, että tunnistautuneena pelattavat raha-automaatit muuttuisivat siirtymäaikana erityisautomaateiksi ja tulisivat näin ollen rahanpesulain soveltamisalaan.

Taloudelliset vaikutukset

Lain 14 c §:ää sovellettaisiin hallituksen esityksen mukaan 1.1.2022 lähtien. Veikkaus Oy on arvioinut jäljempänä (taulukko) tarkemmin hallituksen esityksen taloudellisia vaikutuksia käyttöönoton jälkeiselle ensimmäiselle vuodelle. HE:n jälkeen Veikkaus on tehnyt lisää asiakastutkimuksia ja analyysejä, joiden perusteella riski- ja vaikutusarviot ovat jonkun verran muuttuneet.

Pakollisen tunnistautumisen negatiivinen yhteisvaikutus yhtiön tuottoon ja arpajaisverokertymään arvioidaan olevan vähimmillään 35 miljoonaa euroa ja enimmillään 201 miljoonaa euroa.

Vähimmäis- ja enimmäistoteumiin eniten vaikuttavat tekijät ovat mahdollisuus ottaa käyttöön pelaamisen hallinnan välineet vaiheistetusti sekä yhtiölle sallittavat keinot liittyen tunnistautuvan pelaamisen aktivointiin. Kannustimien vaikutuksen Veikkaus arvioi hieman aiempaa vähäisemmäksi.

Muun muassa kansainvälisiin kokemuksiin perustuen Veikkaus Oy arvioi, että realistinen arvio automaattien pakollisen tunnistautumisen käyttöönottamisen negatiivisesta vaikutuksesta yhtiön tuotto- ja arpajaisverokertymään asettuu vuositasolla 100 - 150 miljoonaan euroon.

Tunnistautumismenettely ja tunnistautuneen pelaamisen edistäminen	Raha-automaattipelaamista koskevat rajoitukset ja niiden vaikutukset Veikkaus Oy:n hajasijoitettujen raha-automaattien pelikatteeseen, tuottoon ja arpajaisveroon (miljoonaa euroa, noin)								
	Tunnistautuminen + aikamuistuttaja + paniikkipainike + pelaamisen esto			Tunnistautuminen + aikamuistuttaja + paniikkipainike + pelaamisen esto + rahansiirtoraja + oma tappioraja 2000 €/kk			Tunnistautuminen + kaikki nettipelaamista koskevat rajoitukset		
	Pelikate	Tuotto	Vero	Pelikate	Tuotto	Vero	Pelikate	Tuotto	Vero
Ei lisätunnistetta	-93	-53	-11	-190	-108	-23	-243	-139	-29
Lisätunniste	-141	-80	-17	-238	-136	-29	-291	-166	-35
Ei lisätunnistetta ja kannustimet	-50	-29	-6	-147	-84	-18	-200	-114	-24
Lisätunniste ja kannustimet	-104	-59	-12	-201	-115	-24	-254	-145	-30

Pelihaittojen ehkäisy ja pelaamisen hallinnan välineet

Hallituksen esityksen mukaan sisäministeriön asetuksella säädettäisiin pelaamista koskevista rajoituksista, esim. enimmäiskulutusrajoista ja pelaajan itsensä asettamista kulutusrajoista sekä muista vastuullista pelaamista tukevista elementeistä. Rajoituksia voidaan esityksen mukaan ottaa käyttöön vaiheittain sekä muuttaa ja tarvittaessa lisätä. Veikkaus pitää rajoitusten asteittaista käyttöönottoa hyvänä.

Veikkaus toivoo, että hallituksen esityksessä todettaisiin selkeästi, että aluksi käyttöön otettaisiin ongelmalliseen pelaamiseen hyvin kohdentuvat pelaamisen esto, aikamuistuttaja ja paniikkipainike. On perusteltua, että muita rajoituksia otetaan käyttöön vasta asteittain, kun ymmärretään aiemmin tunnistautumattomina pelanneiden asiakkaiden pelikäyttäytyminen ja nähdään pakollisen tunnistautumisen aiheuttamat muutokset pelaamisessa, sekä voidaan ottaa käyttöön sellaisia lisärajoitteita, jotka vaikuttavat nimenomaisesti peliongelmien ehkäisyyn ja vähentämiseen eivätkä kohdistu erityisesti satunnaiseen pelaamiseen. Mikäli pelaajat kokevat pelaamisen hallinnan välineet ylimitoitettuna tai hankalina käyttää, on todennäköistä, että pelaajat siirtyvät osittain pelaamaan ulkomaisille pelisivustoille, jolloin pelaamista ei kyetä tarkoituksenmukaisella tavalla kanavoimaan lailliseen ja valvottuun pelaamiseen.

Päiväys ja allekirjoitus

Helsingissä 7. päivänä tammikuuta 2019

Veikkaus Oy

Olli Sarekoski
toimitusjohtaja